

geschiedde dit jaar op Hoamoal, of klein Ceram, en op de buitenkust van Ceram op Honimoo, Nusa Laut en Buru met 2889 kruidnagel- en 244 nootmuskaatbomen. Gouverneur Fokkens kwam met de boslopers, die sedert 1760 werden aangesteld, overeen hen voortaan rsd 1½ te betalen voor het opsporen van iedere vruchtdragende nagelboom in plaats van de rsd 3 die zij [fol. 1448] sinds 1760 hebben genoten. Sindsdien is daarmee tot eind augustus 1764 f 2426 gemoeid geweest. Op de opmerking in de brief van 31 december 1763 over de sagobossen, heeft het bestuur geantwoord dat er op Buru niet aangeplant kan worden, doordat er geen sagobossen van de Compagnie zijn. Daar dit niet strookt met de informatie dat er wel particuliere bossen zijn, is om opheldering gevraagd. Hoewel de verbouw van peper op Buru in 1758 net zo weinig succes heeft gehad als die op Manipa, hoopt men dat ze toch zou verbeteren. Nu het bestuur het tegendeel heeft gerapporteerd, heeft men het gevraagd [fol. 1449] of er niet beter geheel mee opgehouden kan worden, als het er in het geheel niets in ziet. Een antwoord wordt afgewacht. Bij de drie venduties van textiel, volgens opdracht in kleine partijen, werd op een inkoopbedrag van f 12.886 een bedrag van f9669 geprofitteerd, ofwel 75 %. De uitgaven bedroegen in 1763/64 f 252.148, wat f 18.010 meer is dan het voorafgaande jaar. De inkomsten waren maar met f 1037 toegenomen, en bedroegen in totaal f 56.023. Er is aangespoord de uitgaven te beperken en de inkomsten te doen toenemen, waartoe de Hoge Regering ook het zijne zal bijdragen. De opvatting van gouverneur Fokkens over middelen ter bezuiniging, die hij door zijn kort verblijf nog niet kon geven, worden afgewacht. De toenmalige tijdelijke gezaghebber Josias Alexander de Villeneuve maakte in het afgelopen jaar de hongitocht [fol. 1450] langs Cerams zuidkust tot aan Amabay en langs de specerijkantoren. Daarbij gebeurde niets bijzonders, maar het bestuur heeft wel besloten om de hongitocht dit jaar slechts langs de onderhorige kantoren te herhalen, als de omstandigheden het zouden toelaten. De regenten hebben namelijk verzocht er langs de kust van Ceram vanaf te zien wegens het overvloedige kruidnagelgewas, omdat nog een gedeelte van het volk op patrouille was én vanwege de vrees voor invallen door Papua's. Op de vraag of leden van de Raad van Justitie bij het eind van hun zittingsduur zitting kunnen blijven houden, is geantwoord dat men blijft bij het bevestigend besluit van 1 augustus 1743 betreffende de situatie in Coromandel. Terecht merkte het bestuur op dat er op de buitenkantoren vaak geen andere personen beschikbaar zijn. [fol. 1451] In de brief van 31 mei werd bericht dat ds. Sibrandus Abrahami op 29 januari 1764 zijn intreepreek in het Maleis heeft gehouden, maar ds. Wolther Hendrik Tenkinck is wegens slechte ogen ontslagen van het aanleren van die taal. Hij zal echter de f 500,- die als douceur voor het aanleren van Maleis aan predikanten wordt verstrekt, niet genieten. De net aangekomen predikanten Willem Pet en Olivier Lorselee zijn naar Ambon beroepen, terwijl ds. Cornelis Grisse vandaar naar de Maleise gemeente te Batavia werd beroepen en ds. Jan Rudolf Waschmuth, die van Timor naar Ambon zou worden overgeplaatst, is daarvan ontheven en tot vast leraar op Onrust aangesteld. [fol. 1452] De kerkeraad klaagde in zijn besluit van 14 maart 1764 dat hij wordt geplaagd met verzoeken tot het dopen van onechte kinderen en verzocht het bestuur om tegen die schandelijke levenswijze maatregelen te nemen. Het antwoord van het bestuur in de brief van 31 mei is goedgekeurd. In de brief van 20 september werd geantwoord op een besluit van de kerkeraad van 5 april over hetzelfde onderwerp.)

En voorts de leraren opgewekt om door stigtelijke predikatiën en openbare en bijzondere vermaningen te betragten om de ledematen van hun onbetamelijk gedrag, af te trekken, en haar door een handel en wandel overeenkomstig met de waardighejd van de leere des Evangeliums voor te gaan.

Fol. 1452v.

(Van het kapitaal van de Weeskamer per eind februari rsd 58.716 [fol. 1453] is door de Compagnie f 10.800,- op deposito aangenomen. Tevens is goedgekeurd om rsd 1971 van een bedrag van rsd 2149, dat nu al meer dan 30 jaar voortloopt als toebehorende aan onbekende erfgenamen, aan Weesmeesters te laten. Ze zijn aan de heer van het land vervallen. Uit het intrest kunnen Weesmeesters de hun toekomende gelden uit de Weeskamer halen,